

KAFI INTEGRITY
Landjuweel 10
Postbus 17
3900 AA Veenendaal

tel. (0318) 493 550
fax (0318) 493 560

info@kafi-integrity.nl
www.kafi-integrity.nl

Onderzoek naar de woonplaats van gedeputeerde Verdaas, het gebruik van de dienstauto en de rechtmatigheid van de ingediende declaraties

In opdracht van de PVV Gelderland

Veenendaal, 18 december 2012

K.v.K. 140.53.104
Rabobank 1543.48.147
IBAN NL03 RABO 0154 3481 47
BIC RABONL2U
BTW 8044.90.417.B01
vergunning MvJ POB 1035

Inhoudsopgave

0	Samenvattende bevindingen	3
1	Achtergrond van het onderzoek	5
2	De doelstelling van het onderzoek	5
3	Het normenkader	5
4	De verrichte werkzaamheden	6
5	De onderzoeksbevindingen	7
5.1	Inleiding.....	7
5.2	De beantwoording van de onderzoeksvragen	7
5.2.1	Wat is de verblijfplaats van betrokkene sinds 1 april 2008?	7
5.2.2	Zijn de door of namens betrokkene bij de provincie Gelderland ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties rechtmatig en/of functioneel?	11
5.2.3	Heeft het gebruik van de dienstauto door betrokkene vanaf april 2008 overeenkomstig de regelgeving die daarop van toepassing is plaatsgevonden?	12
6	Tot slot	15

Bijlagen:

- I Schriftelijke vragen aan gedeputeerde Verdaas inclusief vijf (5) bijlagen
- II De Statennotitie van 10 juli 2012
- III De rittenstaten met de dienstauto en chauffeur van en naar Zwolle in de periode vanaf 1 april 2008 tot en met 14 juli 2011
- IV Overzicht van tientallen ritten van en naar Zwolle in relatie tot de ingediende reiskostendeclaraties
- V E-mail van 28 november 2011 van de voormalig algemeen directeur van de provincie Gelderland aan de huidig algemeen directeur
- VI artikel 23 van de Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden Gelderland 2007
- VII artikel 9.3 van de Gedragscode bestuurlijke integriteit Commissaris van de Koningin en gedeputeerden;
- VIII e-mail van de heer Verdaas d.d. 10 december 2012

0 Samenvattende bevindingen

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat het gebruik van de dienstauto door gedeputeerde dr. J.C. Verdaas (*verder: betrokkene*) niet heeft plaatsgevonden overeenkomstig de *Gedragscode bestuurlijke integriteit Commissaris van de Koningin en gedeputeerden* (*verder: de Gedragscode*). Het betrof dan met name de ritten met de dienstauto van en naar Zwolle. Indien namelijk de betreffende rittenstaten worden bestudeerd en geanalyseerd, dan blijkt dat betrokkene in de periode vanaf 1 april 2008 tot en met 14 juli 2011 ongeveer 380 keer met de dienstauto van de provincie is opgehaald in Zwolle en aldaar ongeveer 350 keer is afgezet, terwijl hij formeel stond ingeschreven op een adres in Nijmegen. Dit terwijl de Gedragscode op het onderdeel van het gebruik van dienstauto's door gedeputeerden volstrekt helder en niet voor meerderlei uitleg vatbaar was en is en een dergelijk gebruik van de dienstauto niet was toegestaan.

Dat de reikwijdte van de Gedragscode in de praktijk is opgerekt, blijkt ook uit een e-mail van 28 november 2011 waarin de voormalig directeur van de provincie aan de huidig algemeen directeur uitlegt waarom hij dat gebruik van de dienstauto's heeft toegestaan. Buiten het feit dat de algemeen directeur daartoe volstrekt niet bevoegd was, immers was een dergelijk besluit voorbehouden aan het college van Gedeputeerde Staten (*verder: GS*) respectievelijk Provinciale Staten (*verder: PS*), heeft betrokkene kennelijk niet zelf zijn eigen verantwoordelijkheid in dezen willen nemen. In plaats van de van toepassing zijnde regelgeving strikt na te leven heeft hij zich kennelijk verschuild achter een zienswijze van een daartoe niet bevoegde (top) ambtenaar. Dit terwijl ook de betreffende e-mail van de voormalig algemeen directeur op onderdelen zeer duidelijk was. Zo werd daarin aangegeven dat *een gedeputeerde af en toe aan het eind van een dag met besprekingen in de provincie niet naar zijn formele huisadres, maar op een ander adres kon worden afgezet*. Buiten het feit dat Zwolle niet in de provincie Gelderland ligt maar in de provincie Overijssel, kan bij 353 ritten naar Zwolle volgens ons in alle redelijkheid niet meer gesproken worden van '*af en toe*'.

Verder blijkt dat betrokkene zijn woning te Zwolle heeft aangehouden toen hij in april 2007 werd benoemd tot gedeputeerde van Gelderland en dat hij daarnaast in december 2007 voor één procent eigenaar is geworden van een appartement te Nijmegen. Dat adres te Nijmegen is door het leven gegaan als zijn formele woonadres gelet op het feit dat dit adres, Coehoornstraat 31, ook vermeld wordt op de door betrokkene ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties. Het wonen binnen de provincie waar men gedeputeerde is, is een verplichting op grond van de Provinciewet. Na analyse van de rittenstaten, in samenhang met de door betrokkene ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties, ontstaat het beeld dat betrokkene niet zijn vaste woonadres in Nijmegen maar juist in Zwolle heeft. Zo blijkt hij de ene dag met de dienstauto om 21.30 uur naar Zwolle te worden gebracht, terwijl hij de volgende dag met eigen vervoer reist van Nijmegen naar Arnhem en vice versa om de dag daarna 's-morgens vroeg weer met de dienstauto in Zwolle te worden opgehaald.

Dat zijn feitelijke woonplaats Zwolle en niet Nijmegen was is door hem min of meer bevestigd in zijn op 6 december 2012 afgelegde verklaring toen hij zijn aftreden als Staatssecretaris wereldkundig maakte. Hij verklaarde toen onder andere:

[begin citaat] ..heb ik mij hier nog eens grondig in verdiept en juridisch advies ingewonnen. Ik ben daarbij tot de conclusie gekomen dat er discussie mogelijk is over mijn feitelijke woonplaats en daarnaast over de rechtmatigheid van de door mij ingediende declaraties reiskosten woon-werkverkeer. Met de intentie de provincie niet te benadelen heb ik daarin, ook in de gevallen dat ik vanuit Zwolle reisde, aangegeven dat het een reis Nijmegen-Arnhem betrof. [einde citaat]

Zoals uit bovenstaand citaat blijkt heeft hij ook door hem ingediende reis- en verblijfskosten-declaraties niet naar waarheid ingevuld door in de gevallen dat hij vanuit Zwolle reisde ook in zijn declaraties aan te geven dat het een reis Nijmegen-Arnhem betrof. Dat laatste levert een vermoedelijke overtreding op van artikel 225 Wetboek van Strafrecht (valsheid in geschrift).

De onderbouwing van deze samenvattende bevindingen treft u hierna aan in met name hoofdstuk 5 en in de bij dit rapport gevoegde bijlagen.

Conclusie 1:

Wij stellen vast dat betrokkene gedurende de periode dat hij gedeputeerde van Gelderland was, zijn feitelijk woonadres c.q. hoofdverblijf buiten de provincie Gelderland had, namelijk in Zwolle. Op grond van artikel 46 Provinciewet diende hij direct na 1 april 2008 zijn ontslag als gedeputeerde in te dienen. In plaats daarvan is betrokkene als gedeputeerde aangebleven.

Conclusie 2:

Mede gelet op de verklaring van betrokkene stellen wij vast dat door hem ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties, niet naar waarheid zijn ingevuld, maar kennelijk wel door hem als echt en onvervalst zijn gebruikt. Hierdoor ontbreekt de rechtmatigheid van deze ingediende declaraties en kan evenmin gesproken worden dat deze functioneel zijn geweest. Betrokkene heeft zich dan ook op dat punt vermoedelijk schuldig gemaakt aan valsheid in geschrift hetgeen strafbaar is gesteld in artikel 225 Wetboek van Strafrecht.

Conclusie 3:

Wij stellen vast dat het gebruik van de dienstauto door betrokkene in ieder geval vanaf april 2008 niet overeenkomstig de Gedragscode heeft plaatsgevonden met name daar waar het betreft de ritten van en naar Zwolle.

1 Achtergrond van het onderzoek

Medio 2011 zijn door de PVV fractie in Provinciale Staten van Gelderland (*verder: de PVV*) vragen gesteld over de woon- en/of verblijfplaats van betrokkene ¹. Hoewel bekend was dat hij formeel stond ingeschreven op een adres te Nijmegen, werden deze vragen gesteld omdat hij volgens de PVV feitelijk nog steeds op zijn 'oude' adres te Zwolle zou wonen. Zoals de Provinciewet voorschrijft ² dient een gedeputeerde ingezetene te zijn van de provincie waar hij gedeputeerde is. Dat betrokkene mogelijk feitelijk nog op zijn oude adres te Zwolle zou wonen, bleek volgens de PVV onder andere uit bijlagen die hij heeft gevoegd bij zijn ingediende reis- en verblijfskosten-declaraties en uit de rittenadministratie van de dienstauto's van de provincie Gelderland. Bovendien heeft de PVV op vragen aan GS tegenstrijdige antwoorden gekregen. Zo zou betrokkene per 1 april 2008 in Nijmegen wonen, terwijl uit een ander antwoord blijkt dat dit pas op 1 oktober 2008 het geval zou zijn. Om onder andere over het voorgaande duidelijkheid te verkrijgen heeft de PVV KAFI Integrity opdracht gegeven tot het uitvoeren van een persoonsgericht onderzoek.

2 De doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek diende antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Wat is de verblijfplaats van betrokkene sinds 1 april 2008? Onder verblijfplaats wordt verstaan de plaats waar hij feitelijk woont of heeft gewoond;
2. Zijn de door of namens hem bij de provincie Gelderland ingediende reis- en verblijfskosten-declaraties rechtmatig en/of functioneel?
3. Heeft het gebruik van de dienstauto door betrokkene vanaf april 2008 overeenkomstig de regelgeving die daarop van toepassing is plaatsgevonden?

Vraag 3 is op 29 juni 2012 aan de twee andere onderzoeksvragen toegevoegd.

3 Het normenkader

In dit onderzoek hanteren wij een normenkader waaraan de onderzoeksbevindingen zijn getoetst en op basis waarvan de conclusies zijn getrokken. Het normenkader bestaat onder andere uit bepalingen uit de *Provinciewet* (artikel 10, 35b en 46), de *Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden Gelderland* (artikel 23), de *Gedragscode bestuurlijke integriteit Commissaris van de Koningin en gedeputeerden* (artikel 9.3) en *het Wetboek van Strafrecht* (onder andere artikel 225). Het betreft de versies van de hiervoor genoemde wetten en regelingen die in ieder geval tot medio juli 2011 van kracht zijn geweest.

¹ Betrokkene is op 5 november 2012 beëdigd als Staatssecretaris Economische Zaken in het kabinet Rutte II en heeft vervolgens op 6 december 2012 zijn ontslag ingediend.

² Zie artikel 35b j° artikel 10 Provinciewet

4 De verrichte werkzaamheden

In het kader van het onderzoek hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

1. Het op 30 mei 2012 per e-mail informeren van betrokkene over de onderzoeksopdracht, alsmede over de inhoud van de onderzoeksvragen;
2. Ons verzoek van 29 juni 2012, per e-mail, aan betrokkene om te worden gehoord (lees: geïnterviewd). Daarop maakte hij kenbaar dat wij onze vragen schriftelijk aan hem konden stellen;
3. Het op 3 juli 2012 per e-mail informeren van betrokkene over de uitbreiding van onze opdracht met onderzoeksvraag 3;
4. Het op 5 juli 2012 per e-mail toezenden van de schriftelijke vragen met bijlagen aan gedeputeerde Verdaas;
5. Het bestuderen van relevante wet- en regelgeving;
6. Het bestuderen van de aan ons door de PVV ter beschikking gestelde documenten onder andere bestaande uit:
 - een overzicht van de uitgevoerde ritten met de dienstauto van en naar Zwolle door betrokkene in de periode april 2008 tot medio juli 2011;
 - door betrokkene in 2008, 2009 en 2011 ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties;
 - door betrokkene in 2008, 2009, 2010 en 2011 gedeclareerde facturen/rekeningen
7. Het in het kader van het wederhoor voorleggen van de voorlopige onderzoeksbevindingen aan betrokkene. Dit vond in eerste aanleg plaats in de periode vanaf zaterdag 24 november tot en met donderdag 6 december 2012.
Op dinsdagmorgen 4 december 2012 liet betrokkene echter per e-mail weten dat hij pas op zondag 2 december 2012 het concept rapport had aangetroffen te Zwolle. Naar aanleiding daarvan is de termijn van het wederhoor verlengd tot en met maandag 17 december 2012. Wij hebben echter geen reactie van betrokkene binnen de gestelde termijn mogen ontvangen;
8. Het opnemen en verwerken van de reacties die betrokkene in het openbaar gegeven heeft naar aanleiding van zijn aftreden als Staatssecretaris.